

Over het aanspoelen van schelpen aan de kust te Katwijk,

door H. v.d. Maaden.

Een bekend feit is het, dat bij afluide wind door de optredende, naar de kust gerichte onderstroom, veel meer schelpen aanspoelen dan bij aanlandige wind. Verder weet ook ieder schelpenverzamelaar, dat na stormen soms groote hoeveelheden van b.v. de drie soorten Sepia, Buccinum undatum L., Natica catena (da Costa), e.a. op het strand geworpen worden. Maar hiermede kan niet verklaard worden: het plotseling optreden van een of andere soort schelp in groote hoeveelheden, schijnbaar onafhankelijk van windrichting, -kracht of jaargetijde. In de tien jaren (vanaf 1926), dat ik m'n bijna dagelijkse strandwandelingen heb gemaakt, is het me steeds een raadsel gebleven, waarin dit merkwaardige verschijnsel zijn oorzaak vindt. Slechts bij een enkel geval kan eenig verband vermoed worden, n.l. het verdwijnen van Barnea candida (L.), welke soort steeds zeldzamer wordt, terwijl Petricola pholadiformis Lm. steeds talrijker voorkomt. In m'n aantekeningen vind ik van deze laatste soort vermeld; 1926/1927 doozen zeldzaam; Sept. '29 2 levende exemplaren; 13 Oct. '29 tusschen Katwijk en Noordwijk 12 levende exemplaren; 1932/'33 begint vaker voor te komen.- Thans ligt het strand er mee bezaaid! De verklaring hiervan wordt gezocht in het verdrijven van een zwakkere soort door een sterkere.

Andere gevallen, die ik niet verklaren kan, zijn: Macoma tenuis (da Costa) en Angulus fabula (Gron.). Dec. 1927 zeer veel levende exemplaren.

Abra alba (Wood). 23.Sept. 1929 het strand ligt bezaaid met le-

vende exemplaren. In die geweldige hoeveelheid na die tijd niet meer gezien.

Donax vittatus (da Costa). 9 Jan. 1928 en volgende dagen: veel levende kleine exemplaren. 15 Nov. 1932: enkele levende exemplaren. 3 Febr. 1933: na Z.W. storm plotseling duizenden en duizenden levende exemplaren in gezelschap van een groote hoeveelheid Mactra corallina (L.) var. atlantica B.D.D. Na die dag blijft Donax vittatus steeds zeer algemeen!

Cardium edule L. In Katwijk zijn levende exemplaren bijna steeds vrij zeldzaam. Oct. -Nov. 1933: veel kleine levende exemplaren. Eind April-begin Mei 1936: veel groote levende exemplaren!

Het zou wel de moeite loonen, als verzamelaars in andere kustplaatsen, vooral in N. en Z. op zulke gevallen ook eens gingen letten. Uit de gezamenlijke gegevens zou men kunnen zien, of het aanspoelen in groote hoeveelheden van een bepaalde soort te plaatselijk is, 2e gelijktijdig aan de heele kustlijn geschiedt, 3e op opeenvolgende datums plaats vindt.

Van de leestafel:

P. Kruizinga: Schelpen van zoetwatermossels aan het Zuidhollandsche strand, De Levende Natuur, vol. XL, afl. 9, 1936, p. 199-205.

Dr. H. Engel: On the names of the genera Tethys and Aplysia, Temminckia, vol. 1, 1936, p. 221-266.

Dr. J.Th. Henrard en Dr. F.P. Koumans: Korte levensbeschrijving van Dr. J. Baster, Basteria, vol. 1, no.1, 1936, p. 6-12.

Dr. J.Th. Henrard en Dr. F.P. Koumans: Turbo stagnalis Baster, een nomenclatuurschets, id., p. 13-16.

Mej. T. van Benthem Jutting: Over de Anomia's of Paardenzadels van het Nederlandsche strand, id., p. 17-19.

Dr. J.Th. Henrard: Over Albinisme bij Gastropoden I., id., p. 20-22.

D.J. Boerman: Schelpgruisonderzoek, id., no. 2, 1936, p. 23-30.

Dr. J.Th. Henrard: Over Albinisme bij Gastropoden II., id., p. 31-38.

H. Schlesch: 1. Nachtrag zu „Revidiertes Verzeichnis der dänischen Land- und Süßwassermollusken und ihre Verbreitung“, Archiv für Molluskenkunde, vol. 68, 1936, Heft 1, p. 1-12.

A. Seidler: Ein neuer Standort von Vertigo moulinsiana Dupuy im Untermaingebiet, id., p. 13-15.

C. Krausp: Beitrag zur estländischen Molluskenfauna, id., Heft 1, p. 16-40, Heft 2, p. 41-61.

H. Schlesch: Nachschrift zum 1. Nachtrag zum Rev. Verz. dän. Land- und Süßwassermollusken, id. Heft 2, p. 61-62.

I. en M. Szabó: Ueber eine Fühlermissbildung bei Vivipara fasciata Müll., id., p. 62-64.

R. Sieber: Die Cancellariidae des niederösterreichischen Miozäns, id., Heft 2, p. 65-88, Heft 3, p. 89-115.

P. Hesse: W.A. Lindholm †, id., Heft 3, p. 116-117.

J.P. Olujić: Ueber die geschlossenen, progressiven Entwicklungsreihen der Schalen der pontischen Prosorhynchien (Vorläufige Mitteilung), id., p. 118-120.

A. v. Brandt: Kohlensäureschäden an Mollusken in kleinen sauren Waldgewässern, id., p. 120-127.

F. Haas: Kurze Bemerkungen VII. 1. Beiträge zur Molluskenfauna der Schweiz, 2. Josephinella, subgen. n. von Campylea. 3. Ueber Valvata Müller, Untergattung Costovalvata Polinski., id., p. 127-131.

K. Büttner: Biologische Beobachtungen an Wasserschnecken. 1. Lebensfähigkeit von Physa acuta Drap. 2. Verweigerte Copula bei Physa acuta Drap. 3. Schwierige Laichablage bei Helisoma (Pierosoma) tumidum Pfeiffer. 4. Hochgradige Korrosion bei Helisoma tumidum Pfeiffer., id., p. 131-134.

J. Petrbok: Zur Kenntnis der quartären Mollusken von Beograd, id., p. 134-136.

A.V. Grossu: Helix pomatia elsaie Kobelt in Rumänien, id., p. 136.

K. Hatoi: A note on a recent Brachiopod, Frenulina sanguinolenta (Gmelin), with remarks on the Subfamily Dallininae Beecher, The Venus, vol. VI, no. 1, 1936, p. 1-14.

S. Mori: Some ecological observations on the fresh-water snails, Melanoides (Semisulcospira) libertinus (Gould) etc., id., p. 14-21. (in het Japans).

H. Yoshida: On the pelagic larvae and youngs of Mytilus crassitesta Lischke, id., p. 22-31. (in het Japans met Engelsche samenvatting). In hetzelfde nummer zijn opgenomen artikelen in het Japans van:

I. Taki, T. Esaki, T. Kuroda & T. Fujita, T. Kuroda, Sugitani, H. Oga-
wa en H. Kobayashi.

Gemengd nieuws:

Wij ontvingen bericht van het overlijden op 22 Januari 1936 van Prof. Dr. G. Grimpe te Leipzig op 46-jarigen leeftijd. Prof. Grimpe heeft vooral studie gemaakt van de inktvisschen, waarover hij „Teuthologische Mitteilungen" publiceerd. Vooral zijn standaardwerk „Zur Kenntnis der Cephalopodenfauna der Nordsee" (1925) is zeer bekend. Het heengaan van Prof. Grimpe is een groot verlies voor de malacologie.

Vraag en aanbod:

Aangeboden: buitenlandse exemplaren van Pomatias elegans (Müll.), Trochula scitula de Gristof. et Jan, Helicella striata (Müll.), Chondrina avenacea (Bruguière), Modicella variabilis (Drap.), Cingulifera cingulata Studer, Rumina decollata (L.).

Gevraagd: binnenlandsche Pupillidae en Sphaeridae.

Verder heeft de Heer Kuiper nog een kleine collectie koralen beschikbaar, afkomstig van Singapore. Brieven aan J.G.J. Kuiper, Parklaan 31, Bilthoven.

Opgenomen in de bibliotheek: Basteria vol.1, no.1 en 2, 1936; Archiv für Molluskenkunde vol. 68, Heft 1, 2 en 3, 1936; Annales de la Société Royale Zoologique de Belgique vol. 66, fasc.1-2, 1935; The Venus vol.6, no.1, 1936.